

et Medlem af hans Familie. I saa Henseende er Formanden aldeles ikke indskrænket i Valget; han kan tage til Medhjælper, hvem han lystet; deri er han ikke indskrænket; Indskrænkningen er kun den, at det skal fremgaa, at Medhjælpssummen er ikke ydet til ham selv, men til en anden. Ganske vist kunde jo i et saadant enkelt Tilfælde, hvor det f. Eks. bliver hans Søn, Interesserne falde sammen, og det har da ikke saa stor praktisk Betydning, at Bidraget ikke er udbetalt til ham selv. Men det er ogsaa i Reglen Undtagelser. I de fleste Tilfælde vil det være saa, at der er en Mand i Sognet, som han bruger til, hvad man kalder det grove Arbejde, og som bliver lønnet derfor. Derjom der var Tale om, at Sogneraadsholderen slet ingen Medhjælp kunde faa til sit Arbejde, vilde jeg sige, der var Trang til denne Lov, fordi hans Arbejde er byrdefuldt, men det er jo ikke Tilfældet. Sogneraadene saa jo i Reglen den Hjælp til Formanden, som de andrage om, naar der ikke netop er ganske særlige Grunde, som tale derimod. Jeg skal derfor fastholde, at jeg ikke kan skønne, at der er stor Trang til denne Lov.

Ahlefeldt-Laurvig: Det glæder mig at høre det ærede Medlem nu udtale sig noget mere bestemt i den Retning, jeg gik, og særlig, at han over for det ærede Medlem for 8de Kres (Breinholt) fastholdt, at Princippet ikke er brudt, men jeg er aldeles klar paa, at hidtil har man ikke kunnet sige, det var brudt, men det vil blive det, hvis denne Lov kommer frem; thi det er fuldkommen rigtig, som den ærede sidste Taler udtalte, at hidtil har man ganske bestemt kunnet sige, at de kommunale Bestillingsmænd ikke have haft nogen Løn for dens Arbejde. Det ærede Medlem for 10de Kres kom jo ganske klart ind paa det modsatte Standpunkt og det, jeg staar paa, i det han siger, at disse Sogneraadsholderne i det hele burde have en bestemt Pengehjælp, for at man kunde undgaa at stifte dem, og at det kunde blive de samme altid. Noget lignende ytrede det ærede Medlem for 8de Kres. Det er aldeles imod, hvad jeg ønsker, idet jeg paa ingen Maade ønsker dette og heller ikke tror, at det fra Begyndelsen af har været Meningen herved med Hensyn til Rigsdagen eller de kommunale Bestillinger, at der skulde være professionelle Rigsdagsmænd eller Sogneraadsholderer. Det forekommer mig tværtimod, at det skal være ganske bestemte Personer, der ikke hellige deres Liv til den Plads. Hvis det bliver Meningen, som man maatte forstaa, at det ærede Medlem for 10de Kres

ønskede, saa vilde det ganske sikkert inden lang Tid gaa over til, at virkelig dygtige, kompetente Lærere i Sognet eller andre Mænd, der ere inde i Skrivers og den Slags Ting, og hvem det ligger nemmere for end for de fleste Gaardmænd, vilde komme til at danne en Klasse, som var Sogneraadsholder i Landet. Stillingen vilde ganske vist, som jeg paaviste før, glide ud af Gaardmændenes Hænder og komme hen til ganske bestemte Klasser af Folk, som ønske at paatage sig Hvervet paa Grund af, at Lønnen efter deres Mening ikke bliver saa lille. Man maa jo huske paa, at for en Lærer eller Folk i lignende Stilling er det ikke nogen Ubetydelighed, om han foruden sin almindelige Løn kan for det Arbejde, han udfører om Aftenen, regelmæssigt faa denne lille Sum. Det er just det, der forekommer mig farligt. Derfor har det glædet mig, at det ærede Medlem for 10de Kres udtrykte sig saa bestemt, saa at vi her klart kunne se, at der er to Ansættelser, som staa over for hinanden. Det er det, Folk jævnlig overse, at det, som mange ønske, og som ofte udtales rundt omkring — hvilket Ønske ogsaa jeg deler — nemlig at vi her i Landet maa komme til mere kommunal Selvstyrelse, end vi nu have, vil koste baade Arbejde og Penge. Det maa man huske paa. Det er ogsaa derfor, jeg tilraader at stemme mod Lovforslaget. Det vil blive et Brud paa det gamle Princip og medføre, at vi ikke saa let kunne til det udvidede Selvstyre i kommunal Henseende, som jeg og mange med mig ønske.

Breinholt: Der er blevet indvendt mod mine sidste Udtalelser af det ærede 1ste Medlem for 9de Kres (Mourier-Petersen) og delvis ogsaa af det ærede 3dje Medlem for 6te Kres (Ahlefeldt-Laurvig), at der her forelaa et helt andet Brud paa Princippet end det, der tidligere havde været, idet Medhjælpsbeløbet aldrig før var ydet Formanden, og at hvis det var slet, var det fuldstændig imod Kommunalloven. Jeg finder imidlertid i den af Folketinget over dette Lovforslag afgivne Betænkning, Tillæg B, Sp. 957 fg., et Bilag 3, der indeholder Uddrag af de Oplysninger, der ere meddelte Udvalget af Indberetningerne fra samtlige Amtsråd til Indenrigsministeren, og deraf vil det ses, at i Frederiksborg Amtsråd har man taget Sogneraadsholderens Kvittering for gyldig, indtil man efter Skrivelsen af 1890 fra Indenrigsministeren anvendte en anden Praksis. I Viborg Amtsråd har man beständig taget Formandens Kvittering for Medhjælpssummen gyldig, saa at han altsaa har faaet den udbetalt til sig, i